

RESPUBL. PARTIJA PATENKINTA RINKIMAIS

AMERIKIEČIŲ "TYLIOJI DAUGUMA" ORGANIZUOJASI PRIEŠ KRITIKUS

WASHINGTONAS. — Prezidento Nixono griežta kalba apie Vietnamo karą sukėlė kritikų reakciją. Senate žinomi "balandžiai" reikalauja užsienio reikalų komiteta, vadovaujama sen. Fulbrigh-to, praveisti vyriausybės narių apklausinėjimą. Prieš prezidento planą užbaigti karą Vietname jau pasisakė: sen. Mansfieldas, Gore, Javits, Kennedy ir kiti. Demonstracijų organizacinis komitetas pareiškė, kad Vietnamo karas dabar esąs "Nixono karu". Prezidento kalba padidinsianti demonstracijų dalyvių skaičių. Tik Atstovų Rūmų pirmininkas, demokratas John McCormack pareiškė, kad prezidento kalba buvusi "logiška ir Amerikos interesuose".

Artėjant lapkričio 15 d. demonstracijoms Washingtone, pradėjo organizuotis ir prezidento rėmėjai. Los Angeles viena šeimininkė, kurios sūnus žuvo Korėjos kare, organizuoja žmones pareikšti prezidentui ir Amerikos kareiviams pritarimą. Pánašios organizacijos prasidėjo Philadelphiaje, Chicagoje ir kituose miestuose.

Princeton universitete sudarė "Studentų už Pastovią Ameriką" grupę. New Yorke įsteigtas "Nacionalinis Komitetas už Apsaugingą Patriotizmą". Šis komitetas visoje Amerikoje rengia patriotizmo išraiškos demonstracijas. Lapkričio 11 d. visi amerikiečiai raginami iškelti prie namų vėliavas ir palikti jas iki lapkričio 16 d. Visi raginami lankyti veteranų ligonines, uždegti dienos metu automobilių lempas, rašyti prezidentui ir vyriausybei pritarimo laiškus.

Vilanos universitete grupė studentų organizuoja laišku rašymą Vietnamo esantiems kareiviams. Devynios veteranų organizacijos rengia demonstracijas šūkiu: "Pasakykite tai Hanojui". Illinois valstijoje 15 veteranų grupių ateinantį antradienį ruošia demonstracijas.

Prezidentas, sukviets j Baltuosius Rūmus spaudos atstovus, parodė jiems krūvas telegramų, kuriose amerikiečiai išreiškia jam pritarimą ir paramą. Laiškai vis dar eina į prezidentūrą. Nixono atsisaukimas į "tyliuosius amerikiečius" ima duoti vaisių. Daug laišku gauna viceprezidentas Agnew. Jis irgi giriamas už griežtus žodžius prieš valdžios kritikus.

Gallupo viešosios opinijos institutas paskelbė, kad tuoj po prezidento kalbos padarytame apklausinėjime 77% žmonių pareiškė pasitikėjimą prezidento politika, tik 6% pareiškė visišką opoziciją ir 17% pareiškė neturį griežtos nuomonės. Didelė amerikiečių dauguma pareiškė nuomonę, jog viešos demonstracijos prieš karą apsunkina taikos ieškojimą ir derybas su komunistais.

Pašalino rašytoja

MASKVA. — Vakarų pasaulyje pagarsėjęs sovietų rašytojas Aleksandras Solženicinas, kurio knygos "Vėžio palata" ir "Pirmasis ratas" yra išverstos į anglų kalbą, buvo išmestas iš rašytojų sąjungos Riazanės skyriaus.

Rašytojų sąjunga, valdoma valdžios pataikūnų ir slaptos policijos agentų, jau seniai persekioja Solženicina, nes jis gan atvirai aprašinėja savo kūriniuose sovietinį gyvenimą, ypač Stalino laikais. Galimas daiktas, kad sąjungos centras irgi paskelbs rašytojo pašalinimą iš "visasąjunginės sąjungos".

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Teisingumo departamentas nedavė demonstracijų organizatoriams leidimo žygiuoti lapkričio mėn. 15 d. nuo Kongreso iki Baltųjų Rūmų, Pensilvanijos ave. Leidimas duodamas demonstruoti kitomis gatvėmis. Protesto žygio rengėjai šaukia, kad vyriausybė neteisinga. Organizatoriai tikisi į Washingtoną tą dieną sutraukti pusę milijono žmonių.

NEW YORKAS. — Antradienį, rinkimų dieną nežinomi asmenys New Yorke svastikomis išdazė vienos žydų sinagogos sienas ir užrašė: "Žudyk žydus!", "Juodoji Jėga". Visi kandidatai pareiškė rabinui užuojautą, o meras Lindsay atsiuntė policijos sargybą.

BERLYNAS. — Rytinės Vokietijos užsienio reikalų ministeris pareiškė pasitenkinimą, kad Bona priima komunistų planą tartis Helsinkyje dėl visos Europos saugumo pakto.

ROMA. — Italijoje įsisteigė organizacija, kurios tikslas ginti tik pabėgusį JAV lėktuvo pagrobėją Minichiello, kad jo italų valdžia neperduotų Amerikai. Organizacijos vadai tvirtina, kad jis buvęs geras italas berniukas, kurį pagadinusi Amerika, jos karas Vietname ir jos maršalai.

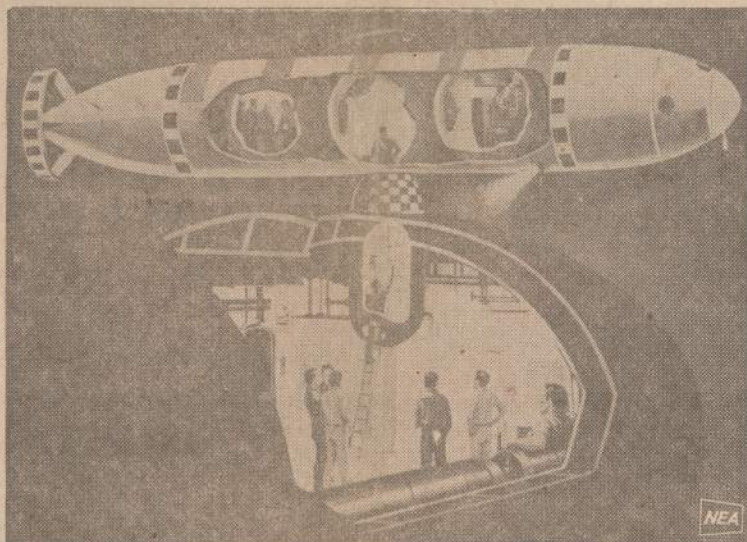
WASHINGTONAS. — Karo laivyno vadovybė išims iš aktyvūs tarnybos 8 senus naikintuvus ir panaikins dvi aviacijos žvalgybos grupes.

OWERRI. — Biafros sukilėlių vadas gen. Ojukwu pareiškė, kad Biafra sutinka derėtis su Nigerija dėl taikos, tačiau nesutinka prieš tai atsisakyti savo nepriklausomybės idėjos, ko reikalauja Nigerija.

Studentai sustabdė tyrimų darbus

CAMBRIDGE. — Apie 1,000 Massachusetts Technologijos Instituto studentų demonstravo prieš tame universitete vedamus gynybos projektų darbus ir prieš Tarptautinių Studijų Centrą, kurio patalpos instituto vadovybės buvo uždarytos demonstracijų metu. Dviejose technologijos laboratorijose darbas buvo nutrauktas, nors demonstracijos buvo be smurto.

Panašios demonstracijos pernai įvyko netolimame Harvardo universitete. Ten irgi studentai reikalavo, kad universiteto laboratorijose nebūtų atliekami vyriausybei svarbūs darbai. Studijų centras kaltinamas priešrevoliuciniu nusistatymu. Studentai nešiojo Viet Congo vėliavas ir šaukė prokomunistinius šūkius.

JAV karo laivynas stato specialius laivus, kurie gelbėtų iš sugedusių povandeninių laivų įrinikus. Šie laivai, vadinami DSRV (Deep Submergence Rescue Vehicle), galės giliai nusileisti į jūros dugną ir vienu kartu iškelti 24 asmenis.

ŠVEDIJOS VALDŽIA IŠGIRDO JAV UOSTŲ DARBO UNIJOS GRASINIMĄ

NEW YORKAS. — Amerikos-švedijos santykiai paskutiniųjų metų bėgyje atšalo. Įvairios priežastys: Amerikos dezertyrų globojimas, Hanojaus režimo rėmimas ir švedijos vyriausybės su neutralumu nesideriną pareiškimai prieš Vietnamo karą pakenkė abiejų valstybių santykiams. Vyriausybės protestai nieko nepadarė, tačiau atrodo, kad vasių duos Amerikos darbo unijų įsikišimas. Unijų federacijos AFL-CIO konvencijoje kai kurie Amerikos unijų vadai piktokai pasisakė prieš švedijos paskelbtą nutarimą duoti tai Hanojaus diktatūrai 40 milijonų dolerių paramą.

Amerikos uostų darbininkų unija pagrasino boikotuoti ne tik švedijos laivus, bet ir jos prekes. Tas grasinimas tuoj sukėlė nerimą švedijoje. Amerikon atvyko švedų darbo unijų delegacija, vadovaujama Arne Geijer, unijų prezidento ir švedijos parlamento užsienio reikalų komiteto pirmininko. Jis apšaukė visą eilę Amerikos unijų vadų. Po šių pasimatymų švedijos valdžia nustojo kalbėti apie paramą Hanojui.

Žurnalistas Victor Riesel praneša, kad dokų darbininkų vadai, ILA prezidentas Teddy Gleason ir Johnny Bowers pareiškė švedijos delegatams: "Mes nenorime kištis į švedijos reikalus, joks amerikietis negali pasakyti švedijai, ką ji turi daryti. Lygiai joks švedas neturi teisės pasakyti Amerikai, ką ji turi daryti. Švedija gali tačiau boikotuoti Amerikos prekes, lygiai, kaip Amerika gali boikotuoti švedų gaminius".

Jeigu švedija daro pelną su savo prekėmis Amerikoje ir paskui siunčia dalį to pelno Hanojui, Amerikos unijos turi teisę neiškrauti švedų laivų, pikietuoti švedijos automobilius: Volvos ir Saab.

Johnny Bowers pareiškė: "Švedai prekiauja su mūsų priešais ir vis uždriba mūsų dolerius. Tai yra nesąmonė. Atskiri unijos skyriai jau klausinėja centras, kaip ilgai bus iškraunami švedų laivai. Kol 40 milijonų dolerių nenuėjo į Hanojų, tol mes švedų laivus aptarnausime".

Dokų unija jau yra boikotavusi Cunard liniją, prancūzų ir norvegų linijas, kurių laivai plaukdavo su prekėmis į Šiaurės Vietnamą. Boikotas tęsiasi, kol laivų linijos pareigūnai buvo priversti kreiptis į unijos vadus ir pažadėjo nebeleisti savo laivų plaukti į šiaurės Vietnamą. Linijos savo pažadus tęsi.

Amerikos uostų unijos vadai papcitavo švedų unijų delegatams Mao Tse Tungo žodžius: "Mano

Nato ministeriai tariasi Belgijoje

BRIUSELIS. — Nato valstybių užsienio reikalų ministeriai susirinko Belgijoje svarstyti paskutiniųjų Varšuvos Pakto valstybių pasiūlymo šaukti visos Europos konferenciją, kurioje būtų svarstomi Europos saugumo klausimai. Amerika ir Kanada į tokią konferenciją nekviečiamos, tačiau komunistinių šalių pareiškimas numato galimybę, "gerai valiai esant" Amerika ir Kanada kurio nors būdu įtraukti į konferencijos debatus.

Turimomis žiniomis, valstybės departamentas į šitokią konferenciją žiūri labai šaltai, nors sovietų ambasadorius Washingtone garantavo, kad Amerikos dalyvavimui Europos konferencijoje sovietai nesipriešintų.

Suomija, kurios teritorijoje konferencija numatoma šaukti, paskelbė, kad jau 20 vyriausybės pareiškė savo pritarimą konferencijai. Nato ministeriai Briuselyje žada svarstyti punktus, kurie gali iškilti toje Europos saugumo konferencijoje.

— 1969 m. spalio 28 d. Protokolo šefo, p. Emil Hosbacher, Jr., kvietimu Lietuvos atstovas, J. Kajeckas, ir dr. S. A. Bačkis dalyvavo informaciniame "coffee reception", 10 val. ryto, Valstybės Departamente.

To priėmimo metu diplomatinio korpuso kvietieji svečiai buvo supažindinti su Protokolo skyriaus pareigūnais ir jų darbo sritimis.

New Yorke senienų parodoje buvo išstatyta anksčiau žmonių naudojama ledų dėžė, kuri, nesant elektrinių ar dujinių šaldytuvų, padėdavo išlaikyti gendancius produktus. Jaunai kartai domu tokius daiktus pamatyti.

JOHN LINDSAY LAIMĖJO NEW YORKE, NEGRAS CARL STOKES - CLEVELANDE

WASHINGTONAS. — Antradienio rinkimuose New Yorko miesto meru buvo perrinktas John Lindsay, nors jis respublikonų pirmuosius rinkimus pralaimėjo ir turėjo kandidatuoti nepartinio vardu. Clevelande nedidele persvara vėl buvo išrinktas negras meras Carl Stokes. Detroite negras kandidatas į merus pralaimėjo ir buvo išrinktas baltas Roman Grilbs. Gubernatorių rinkimuose svarbiu respublikonų laimėjimu laikomas Virginijos gubernatoriaus, respublikono Linwood Holton išrinkimas. Virginijoje jau 86 metai gubernatoriaus kėdėje visada būdavo demokratai. New Jersey gubernatorium išrinktas William Cahill — respublikonas, kurį, kaip ir Virginijos Holtoną, stipriai endorsavo prezidentas Nixonas.

Erdvės stotys ir karinė strategija

MASKVA. — Sovietų Mokslo Akademijos pirmininkas Mstislav Keldyš paskutiniųjų sovietų kosmonautų pagerbimo progą, pareiškė spaudos konferencijoje, jog sovietai už penkerių metų tikriausiai turės orbitoje būty skraidančią erdvės stotį. Kartu bus tęsiami planetų tyrinėjimai.

Amerikos spaudoje pasirodė nuogastavimų, kad sovietai erdvės stotis gali panaudoti kariniams tikslams. Jau Chruščiovas 1961 metais gyrėsi, kad sovietų erdvės laivai galės nunešti atominės bombas į bet kurį pasaulio tašką. Sekančiais metais Krasnaja Zvezda žurnale buvo rašoma, kad sovietai priversti išnaudoti erdvę kariniam uždaviniam.

Maršalo Sokolovskio 1962 metais išleistoje knygoje "Karinė Strategija" sakoma, kad erdvės laivų panaudojimas stiprinant sovietų gynybą yra laikomas karo strategų tarpe "būtinybe". Kitas maršalas Birijuzovas 1963 metais kalbėdamas per Maskvos radiją, aiškino, kad raketas bus galima iššauti iš erdvės laivų bet kuriuos laiku į bet kurį taikinį, duodant komandą iš žemės.

Amerikos vyriausybė dar prezidento Kennedžio laikais sustabdė Atominio Erdvės variklio projektą, kuriam vadovavo dr. Theodore Taylor. Tuo metu Amerika siekė susitarti su sovietais dėl atominių bandymų ore uždraudimo ir minėto projekto sustabdymas buvo nuolaida sovietams.

Izraelis pakartojo įspėjimą Lebanonui

JERUZALĖ. — Izraelio užsienio reikalų ministeris Ebanas savo kalboje įspėjo Lebanono vyriausybę gerbti Izraelio nepriklausomybę ir saugumą. Lebanono valdžia esanti atsakinga išlaikyti ramų pasienį su Izraeliu, kuris gerbia Lebanono nepriklausomybę. Izraelis atsakys bet kuriomis priemonėmis į smurtą, jei partizanai pradės šaudyti į Izraelio-Lebanono pasienyje esančias izraelitų gyvenvietes.

Leban valdžia pareikalavo, kad Sirija atidarytų sieną, normaliam susisiekimui su Saudo Arabija, Kuwaitu, Iraku ir Jordanu.

Arabų žiniomis, Sirijai ir Lebanonui susipykus dėl Palestinos partizanų varžymo Lebanone, iš Jordano per Siriją į Lebanoną atvyko tūkstančiai partizanų. Jordane partizanų skaičius tiek sumažėjo, kad nurimo partizanų veiksmai prie Jordano upės.

Čekoslovakija sumažino importus

PRAGA. — Čekoslovakija paskelbė ekonominį planą, kuriame numatoma žymiai sumažinti importus iš vakarų Europos. Planavimo viceministeris Josef Hvorecky pareiškė, kad importo prekių bus mažiau, negu šiais, 1969 metais.

Plane numatoma suvaržyti prekių kainas ir pakelti ašgas. Prekyba su komunistiniais kraštais padidėsianti 6,8%, nors prekyba su sovietais pakils tik 6%. Krašto gamybą numatoma pakelti 5,6%.

Prekybos sutartis su sovietais buvo pasirašyta Frantisek Hamouzo ir sovietų Nikolajaus Patolicevo. Sovietai žada padidinti geležies, žibalo ir medvilnės kiekius, o Čekoslovakija — pakelti pramonės gaminių eksportą į Sovietų Sąjungą.

Sovietų kolonializmas tuo skiriasi nuo britų, prancūzų, belgų kolonializmo. Senosios kolonialinės galybės įsiveždavo žaliavą ir gamindavo iš jos produktus, kuriuos siųsdavo į išnaudojamus kraštus. Naujieji kolonialistai patys siunčia žaliavą ir atsima produktus iš išnaudojamų kraštų.

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

VAKARAS SU Z. ARLAUSKAITE

Tai buvo 1969 metų spalio 25 dieną Detroito Tarptautiniam Institute. Aktorė ir režisierė Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė, Detroito Dramos mėgėjų sambūrio vadovė, šventė neseniai praėjusį 80-tą gimtadienį, o Dramos mėgėjų sambūris minėjo 20-ties metų veiklos sukaktį. Vakara surengė Lietuvių Kultūros klubas ir Stasio Butkaus vardo šaulių kuopa.

Nebepamenu, kokios spalvos rūbų Z. Arlauskaitė vilkėjo ir nebegaliu pasakyti, kieno lydimas ji, iš vidurio salės, į sceną atėjo. Be prožektorių, bet pakankamai apšviestoje scenoje ji atsirado savo vaidliu būrelio viduryje. Publika plojo, plojo, o ji nežymiai linkčiojo ir šypsojo. Tik ta šypsena daugiau liūdesiu, o ne džiaugsmu šviėtė ir galėjai spėti, jog rasoja jos akinių stiklai.

Irena Laurinavičienė įteikė jai daugelio aktorių pasirašytą knygą, o Algirdas Pesys — vienintelę (raudoną!) rožę. Ir tuoj A. Pesys priminė, jog aštuoni Sambūrio nariai yra išėję į amžinybę. Lėtai perskaitęs 8 pavardes, jis prašė atsistojus minūtei susikaupti. Kai sustojusi publika palenkė galvas, tai mane apniko priekaištingos mintys, Aštuoni mirė... Ar tik 8, ar tik tiek? Prieš valandą mano bloknote buvo atsiradę skaičiai: 69, plius 2, plius 2. Tiek atėjo publikos. Vien aktorių, be tų mirusių, per 20 metų Sambūris turėjo arti šimto. Kur jie šį vakarą? Kur jų žmonos, vaikai ir vaikai vaikai? Minėtų dviejų organizacijų, vakaro rengėjų, valdybos darbuotojai ir mačiau vieną kitą narį. Kur visi eiliniai tu organizacijų nariai? Jaunimo atstovus galėjau suskaičiuoti ant vienos rankos piršto. Kurgi bent skautiškas ir ateitininkiškas jaunimas? Kur visi lituanistinių mokyklų mokytojai? Kur ta visa, kadai lietuviškų kultūrinių žaidimų išalkusi publika, prieš 20 metų niekaip nesutadpinama kelių šimtų vietų Hispanos Unidos salėje? Išmirė?... Kaip išretėjusiam miške, stovi 73, susikaupę ir, tartum, susigėdė už savo artimuosius. O scenoje — liūdnais veidais, būrelis aktorių. Ar ir jie negali susikaupti, kaip aš, ir vietoj maldos už mirusius, meldžiasi už gyvuosius?...

"Ačiū visiems, kurie suruošėte. Ačiū visiems, kurie atėjote paskutinį kartą manęs pamatyti", buvo Z. Arlauskaitės 15 sekundžių "kalba", nes šiandien ji ryžosi su scena atsivieškinti. Kad ji daugiau scenon nebeis, aš jokiū būdu dar nenoriu tikėti.

Vaišių, metu nekėlėme šampano, nei konjako, nei vodkos tostų. Gėrėme kavą ir arbatą. Valgėme pyragaičius. Klausėmes trumpų sveikinimo kalbėlių. Jurgis Baublys, Vasario 16-sios gimnazijos būrelių rėmėjų vadov, sveikino pirmasis. Jis Z. Arlauskaitę įteikė IV Mūsų Lietuvos tomą (prie anksčiau dovanotų kitų trijų). Saulės Lidią Mingėlienę ir Mariją Sims, pasveikinusias ją, per petį perjuosė plačią tautinę juostą. Kalbėjo Stasys Garliauskas — Amerikos Lietuvių Balso vardu. Jautriai prabilo Rožė Ražauskienė — Balso 76 kuopos vardu. Sveikinimų programą vedęs A. Pesys perskaitė Irenos Sulcaitės, buvusios aktorės ir Vitalio Budrių telegramą, gautą iš Kalifornijos. Vanda Balygienė sveikindama Z. Arlauskaitę padovanavo savo paveikslą, akrilikos kūrinių-natiurmortą. Pranės Balandienės sveikinimą sekė didžiulis tortas. Su kavos puodeliais rankose, prie jubiliatės rinkosi visuomenininkai ir dėkojo jai už 20-ties metų darbą. Tik tu visuomenininkų ne iš visų organizacijų buvo. Ne iš visų tų, kurioms, vienu ar kitu metu pirštu pamojus Z. Arlauskaitę su savo vaidintojais ruošdavo spektaklius. Be jokio atlyginimo, už dėkui.

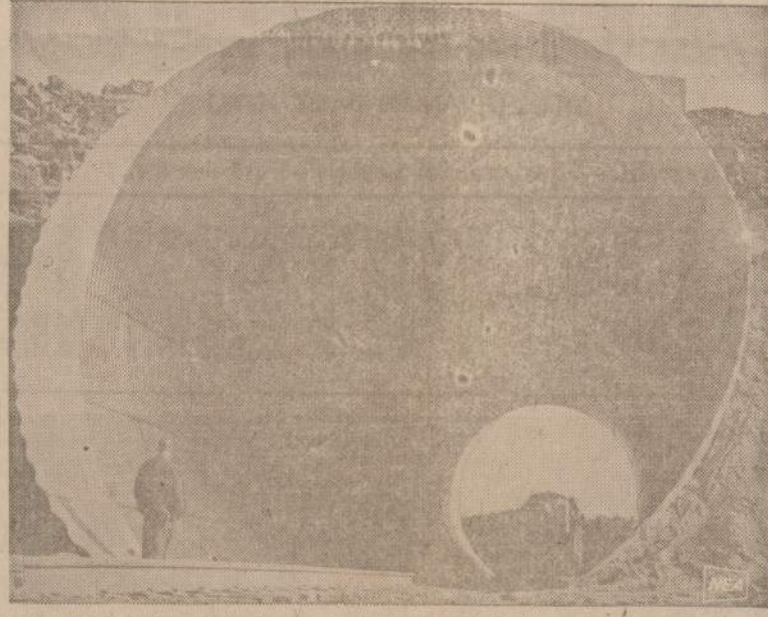
Minutė sugrįžkime į vakaro pradžią, prie meninės programos. Publiką apšildyti išėjo Marius Sajauskas su Liudo Giras rašytu komišku monologu "Teatras ir dekoracijos". M. Sajauskas, vienas iš geriausių Sambūrio aktorių, rodo, ir čia buvo be priekaišto. Tik juoktis publika — ne ir ne! Gal vienur kitur keli sukikeno, bet dauguma iki galo sėdėjo lyg apsigandę, lyg bijodami salėje per daug tuščios erdvės. Tas tuščios erdvės perteklius jautėsi ir vėliau, kitiems vaidinant.

S. Lauciaus vienaveiksmė komedijėlė "Pavojingas mokytojas" užtruko apie pusvalandį. Algis Gladkauskas, Danutė Jančienė ir Vincas Žebertavičius ją suvaidino. Be dekoracijų, be grimo, be šviesų, be muzikos, be jokių pagelbinių priemonių, vis dėlto, jie publika beveik įtikino tuo, ką kalba. Man ypač patiko V. Žebertavičiaus laisvumas, šiltumas, nuoširdumas. Barbara Čsaitė, daugelio pa-našių pobūvių pianistė, buvo se-

kanti. Dabar ji jau beveik nebe tyeindžerė, jau išaugusi į grakščią panelę ir Michigano Valstybiniam universitete Landinge antrus metus studijuoja... chemiją (pianinį, žinoma, irgi, bet tik kaip antrinį dalyką). Ji skambino pirma J. S. Bacho trijų dalių "Concerto Italia stiliaus", o paskui F. Chopino "Scherzo No. 2". Sužavėta publika ilgiausiais aploidsmentais ją palydėjo.

Pabaigai matėme ištrauką iš K. Inčičiūso pjesės "Vincas Kudirka". Aktoriai — Karolis Balyris ir Vincas Žebertavičius. Nors čia ir V. Žebertavičius vaidino labai gerai, bet K. Balyris pasirodė kaip neabejotina žvaigždė. Jis, vienintelis visame spektaklyje nugarimtuotas, ir tai labai gerai nugarimtuotas, sceną atidarius keletą minučių vaidino be žodžių. Tos minutės buvo pačios įdomiausios, publika iš pasigėrėjimo kvapą užėmusios. Ir toliau, prasingame pašnekesy su Vincu apie būsimą Lietuvos laisvę, abiejų aktorių kontaktas su publika nenutrūko iki galo.

Prieš statydamas tašką, negaliu nepaminėti vieno. Gal jau nesitikėdami daug publikos (kas ir pasivirtino), rengėjai pusę salės nustatė kėdėm, o kitą pusę — stalukais, prie kurių vėliau vaišinosės. Prie baltai dengto staliuko mudu su Z. Arlauskaitę vadinimą sekėme. Kar-tais ji man į ausį šnabzdėjo pastabas. Viena buvo maždaug tokia: "Rašei, kad ir šį spektaklį režisuos Arlauskaitė. Klydai. Taip nebuvo. Nerežisavau šito. Nekėičiau pirštų. Palikau jiems viską, nuo pradžios iki galo. Šiandien aš tik stebėtoja..."

Palmer, Michigan viename fabrike yra pastatytas tunelis, kuriuo važinėja traukiniai. Viršuje eina kelias. Tunelio pagrinde 190 pėdų ilgumo ir 30 pėdų diametro metalinis vamzdis. Jis svėrie 200 tonų. Tokius tunelius greičiau ir pigiau galima pastatyti, negu iš plytų mūrijant.

Taigi, atitaisau. Ji buvo tik stebėtoja. Jos aktoriai, jos patys ištikimieji, ją pagerbė vaidindami, sveikindami, iš publikos kedžių iškilmes sekdami. Nors tokiuose pagerbimuose turėtų dalyvauti visa liaudis, bet kai ta liaudis neatėjo, tai ištikimųjų dalyvavimas turėjo dar didesnę prasmę.

P. S. Turiu keletą puslapių Dramos mėgėjų sambūrio datų, skaičių ir vardų. Visa tai ir labai sutrauktai atpasakoti, reikėtų dar dvigubai ar daugiau ilgesnio straipsnio. Tikiu, kad su viršuje aprašytu spektakliu, Sambūris darbo nebaigė ir kad bent iki sidabrinės sukakties savo veiklą pratęs. Tuomet tai jau reikėtų nebe straipsnio, o atskiro didesnio leidinio, nes niekar, joks mėgėjų teatras taip ilgai neišsilaikė ir tiek daug spektaklių nesukūrė, kaip Detroito Dramos mėgėjų sambūris. Net jei, vadovai pasitraukus, jis ir šiandien darba užbaigtų, jau būtų sumušti visi tos rūšies rekordai. Linkėtina Sambūriui, kartojau, dar bent penkerius metus ištvirti.

Dar apie A. Stulginskio minėjimą

Čia kartą jau rašiau, kad buv. Lietuvos respublikos prezidento Aleksandro Stulginskio minėjimą Dloco valdyba Lietuvių namuose rengia gruodžio 7 dieną. Šiuo metu gavau sekantį man į ausį šnabzdėjo pastabas. Viena buvo maždaug tokia: "Rašei, kad ir šį spektaklį režisuos Arlauskaitė. Klydai. Taip nebuvo. Nerežisavau šito. Nekėičiau pirštų. Palikau jiems viską, nuo pradžios iki galo. Šiandien aš tik stebėtoja..."

Po akademinės dalies (P. Stravinskio kalbos) bus meninė programėlė, kurios turinys šiuo laiku dar nėra žinomas. Minėjimas bus baigtas bendrais pietumis, kurie seks tuojau po meninės dalies. Vietas pietums visuomenė yra prašoma užsisakyti iš anksto, kontaktavus šiuos visiems pažįstamus Dloco valdybos narius: pirm. Kęžį Veikutį, Petrą Pagojų ir Antaną Sukauską. Kaip rašiau anksčiau, minėjimas prasidės 12 val.

Sidabrinė Balso sukaktis

Bendrojo Amerikos Lietuvių Salpos Fondo 25-rių metų sukaktis Detroito bus iškilmingai paminėta sekmadienį, lapkričio 23.

Minėjimas prasidės 10 val. pamaltiomis Dieviškos Apvaizdos bažnyčioje. Iškilmingi pietūs su menine daili įvyks Lietuvių namuose, 1 val. Meninėje dalyje pasirodys jau iš anksčiau gerai pažįstamas svečias iš Niujorko, humoristas Vitalis Zukauskas, ir gražaus balselio jauna vietinė dainininkė Irena Vizgirdaitė. Programai vadovaus Pranas Zaranaka.

Minėjimo metu bus paskelbti spalio rinkliavos rezultatai ir taipgi ištraukti laimingieji bilietai.

Minėjimą ruošia Balso 76-tas

Aukos Dr. P. Grigaičio paminklui

Be jau paskelbtos sumos dr. Pijaus Grigaičio paminklui statyti yra gautos dar šios aukos: P. Jakaitienė iš Chicagos — \$50.00, W. V. Anesta iš Dorchester, Mass. — \$25.00, D. Ren-

kauskas iš Toronto, Kanados — \$5.00, Mrs. Roženienė iš Chicagos — \$10.00, J. Kasputis iš Kenosha, Wisc. prisuntė — \$30.00. Aukojai: Antanas ir Marytė Namėjūnai — \$10.00, Bronius Juška — \$5.00, Frank Jankauskas — \$5.00, Jonas Kasparas — \$5.00 ir J. Kasputis — \$5.00. Mrs. Sofija Reimanas iš Chicagos — \$10.00, P. Jonikas iš Riverside, Ill. — \$7.00, J. Byanskas iš Riverside, Ill. — \$7.00, Adolfas Luza iš Ohio — \$1.00 ir Pius ir Mari Zalnys iš Chicagos, Ill. — \$25.00.

bėdami, abu priėjome bendrą išvadą, kad Detroito lietuviai ir vėl bus pramovę puikią progą. Nagi, galėjo kuri mūsų organizacija pakviesti abu kandidatus į Lietuvių namus. Pasikvietus publika, būtų buvęs įdomus susitikimas. Galėjome, ypač ponul Austin, išaiškinti apie Lietuvių namų rajone vykstantį ar vykusį vandalizmą ir paprašyti, jog, burmistru išrinktas, jis daugiau savųjų prie to neprileistų.

Deja, šaukštai po pietų dabar. Kai Mr. Austin, ar Mr. Gribbs šiandien jau yra tapęs burmistru, vargiai ir su lietuvišką raguoliu jį į Lietuvių namus beprisiprašysime...

Šio sąrašo aukotojai suaukoko viso \$170.00.

Iš aukščiau paskelbtų aukų buvo \$2561.00.

Iš viso dr. Pijaus Grigaičio paminklui statyti aukų yra gauta \$2731.00.

Visiems aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

Komiteto vardu dėkoja
Algirdas Budreckas

V. D. Šaulių kuopa
š. m. lapkričio mėn. 15 d. 7 val. vak. Jaunimo Centre
siato linkmą 3 veiksmų komediją
MĖLYNAKRAUJAI
Po vaidinimo šokiai, grojant geram orkestrui.
Kviečiame atvykti pamatyti linksmos komedijos, pasiokti ir praleisti laiką, užsimiršus kasdienius rūpesčius.
VALDYBA

HIGH RATES
4.75% Per annum on regular Savings
5.25% Per annum on investment bonus
Savings Insured to \$15,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Chicago Savings and Loan Association

5 1/4% Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$5,000. Pelnas mokamas kas trys mėnesiai.

4 3/4% Ant visų knygelių sąskaitų
Nuožimčiai priskaitomi kas diena, išmokami kas trys mėnesiai.

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PIL VAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organiz'd meetings
- Cash checks and pay all family bills with our spec' money order checks.
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.
John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board
6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575
HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 8, Saturday 9 to 12:30

Wouldn't it be a shame if you saved a pile of money for retirement and there was nothing to retire to?

There's only one way to save money that insures your country's future at the same time.
That's U.S. Savings Bonds.
With U.S. Savings Bonds, you're simply helping your country make the future a little better than the present.
Also, Savings Bonds are easy and automatic. All you do is fill out a little card through a Payroll Savings Plan where you work. And then you sit back and forget 'em while the money piles up.
And if you set just a little aside every payday, you'll never even feel the pinch.
And you don't have to muster up any willpower to save every payday, because your boss does it for you. It's something like setting up extra paydays for the future.

If your Bonds are lost, destroyed, or stolen, we simply replace them without cost.
So there's no risk.
You can even cash in the Bonds whenever you need to, for an emergency.
Think about Savings Bonds for your retirement.
One \$25 Bond a month would be a pretty good start.
It's not only a way to insure money for retirement. It's a way to insure retirement.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

APIE MOBILIZACIJĄ PRIEŠ 30 METŲ

Karo mokyklos lektorius, mūsų patriotizmo mokytojas, mirė kaip "kompartinis sūnus"

Prieš grįžtant į mobilizacijos dienas dar nors porą tūšinių tenka pabūti karo mokykloje. Aną kartą buvo minėta, jog 1936 m. į karo mokyklą susirinkusių kariūnų aspirantų laida buvo nepaprasta; joje buvo prezidento sūnus Julius Smetona ir daug kitų diplomuotų vyrų, kurie į karo mokyklą atskubėjo dar per vienerius metus karinę prievolę atlikti ir tuo pačiu gauti atsargos jaunesniojo leitenanto laipsnį.

Tų diplomuotų žmonių tam tikras skaičius buvo aukštąjį mokslą baigusiu užsienyje arba net Lietuvoje studijavusių giliusių. Vadinasi, buvo "svietų" mąstytojų vyrų, kurie, kaip ir kiti vyresnio amžiaus aspirantai studijai, labai skyrėsi nuo tų kūrėjų gimnazijos suole į karo mokyklą atvykusių.

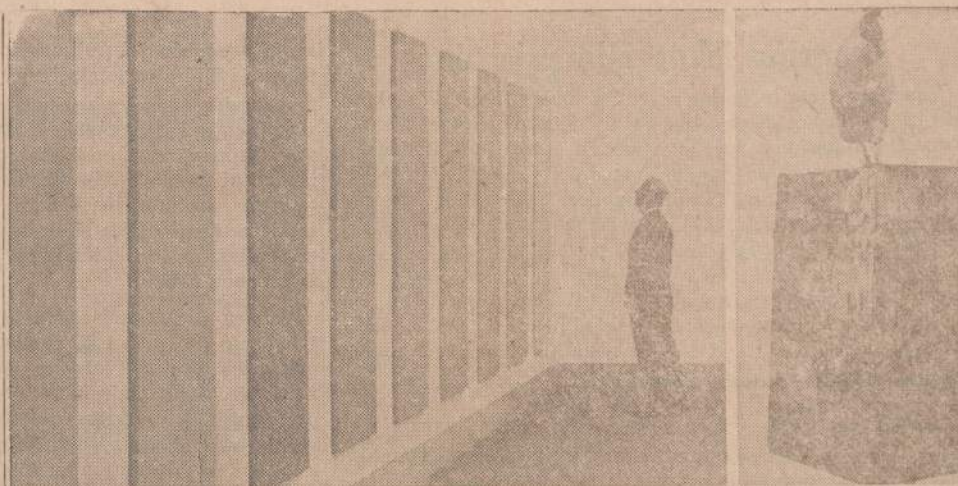
Vos gimnaziją baigusieji ir tą patį rudenį į karo mokyklą įstojusieji abiturientai buvo tikras atžalynas — jauni, vikrius vyrukai, labai drausmingi, be kritikos lektorių žodžius gauda, skraidą nepaprasto patriotizmo ir gen. Raštikio kariuomenės reformos laikotarpyje per kariūnų pareigų pamokas įkvėpto "militarizmo" sparnus prisirišę. Gi minėti vyresnio amžiaus kariūnai, nors pareigas drausmingai atlikdavo, neengdavo kartais, kiek karinė drausmė leido,

per pamokas kelti kritikos ir diskusinių klausimų. Ypač du lektoriai buvo malonūs vienu ar kitu aspirantų iškelto klausimu pasižymėti. Tai pulk. K. Ališauskas, dėstęs šaudybą. Dabar labai reikšmingai pasidarbūojas nepriklausomybės kovų istoriją surašant, gyvenęs Chicagoje. Kitas labai mielas pokalbininkas būdavo pulk. A. Šurkus, bataliono vadas, dėstęs pėsčiųsų karytynių statutą.

Klausimų būdavo įvairių, bet daugiausia karinėm temom, kuriuose liečiama Lietuvos ir jo kaimynų karinis pajėgumas. Kartą vienas aspirantas trumpai žvelgė į Lietuvos ir kaimynų ekonomiką. Kelė klausimą — su kuo Lietuva galėtų kariuoti? Tuoj pat jis ir atsakė — nebent su latviais. Jo klausimo galutinis formulavimas buvo: — Kodėl Lietuva dabar tiek daug pinigų leidžia ginklams?

Šaudybos lektorius į klausimą atsakydamas dėstė vienaip, dėstė kitaip, bet faktų, jog Lietuva prieš kaimynus tik nyktukas, paneigti negalėdamas, pokalbį labai gražiai, lėtai pasakytai žodžiais baigė: "Kariūnai, šaudykite taip, kaip mes savanoriai šaudėme ir bus gerai!"

Kartą vienas kariūnas aspirantas, jau universitetą baigęs ir turįs medicinos gydytojo teises, vienam lektoriui davė pa-

New Yorko Metropolitan Meno Muziejus švenčia 100 metų sukaktį. Šia proga įvyks penkis meno parodos. Pirmoje išstatyta 400 įvairių modernių kūrinių, kurie sukėlė daug kalbų ir kritikos. Viršuje matome du tokius kūrinius, o apačioje muziejaus direktorių Henry Geldzahlerį.

našų klausimą, kaip anksčiau minėtasis, aiškindamas, jog Lietuva negalėtų su kaimynais kariuoti. Paklauskėjas dėstė, jog Lietuvos kaimuose ir miesteliuose nėra gydytojų. Klausiamąjį išvadą darydamas tarė: "Kodėl čia turiu gaišti laiką, kai trūksta gydytojų?" Toliau jis savo klausimą remdamas nuomonina, jog vietoj valstybė leidusi pinigų dabar jį karo mokykloje išlaikyti, paskirtų jį per tuos metus į kurį nors Lietuvos valstį ar tolimą kaimą, kur nėra gydytojo.

Lektoriaus atsakymas buvo "standartinis": jei nebūtų buvusi suorganizuota Lietuvos kariuomenė, tai ir 1918 metų Ne-klausomybės paskelbimo aktas nebūtų buvęs įgyvendintas — ir dabar Lietuvai reikalinga stipri karinė jėga.

Pulkininkas A. Šurkus neaiškiai asmenybė

Nežiūrint apie kurios valstybės karinę mokyklą bekalbėtume, nėra abejonės, ją vertintume kaip vieną stipriausių patriotizmo mokyklą, skiepijančią mokiniamis kariūnams pasiryžimą ir drąsą neįmirti savo tautą ir valstybę ginant. Be abejo, tokiame auklėjimo darbu lektoriai turi būti parenkami tikrai tinkami toms patriotizmo mokyklos mokytojų pareigoms.

Karo mokyklos viršininkas tada buvo pulk. Kazys Muste-

Pasikalbėjimas su režisoriu p. A. Brinka

Vieną pirmadienio vakarą užklydau į Jaunimo Centrą. Vos tik įėjus į koridorių pasigirdo skardus balsas. Na, manau, kas ten dabar. Ar kas ką smaigia ir pešasi. Įėjus į salę scenoje keletas žmonių įvairaus amžiaus, o p. Brinka iš salės rėkia, kaip sakoma, visa gerkle. Ne, ne, ne taip. O! vaikščioj taip. Kalbėk taip, ir t. t.

Na, tai aš prie to didžiojo reksnio ir priėjau su klausimu. Ką čia dabar darote? P. A. Brinka maloniai nusišypsojo ir sakė:

— Nagi, repetuojame. Šaulių meno kuopelė ruošiasi šių metų lapkričio mėn. 15 dieną šioje scenoje suvaidinti 3 veiksmų komediją "Mėlynakraujai".

— Komediją? Ar netikėtai geriau šauliams statyti kokį patriotinį rimtą veikalą?

— Jau keli metai iš eilės davėme patriotinius veikalus, dabar norime įterpti ką nors linksmesnio. Be to, su pasirinkimu veikalų labai sunku. Naujų labai mažai išleidžiama ir senųjų neperdidelis pasirinki-

mas. Kiti pasenę savo turiniu. — O kaip ši statoma komedija, iš naujų parašytų ar senų?

— Komedija "Mėlynakraujai" savo turiniu niekad nepasens. Tariamą aukštojo luomo arba save laikancį virš visų visuomet buvo ir bus. Ypač nemažai turime iš išeivių, kurie vaizduoja huve ar esą kilmingieji, o tikrumoje paprasčiausi žmogeliai be mokslo ar geresnės profesijos. Tai šios komedijos pagrindinė mintis.

— Kaip su vaidintojais, ar daug atsiranda mėgėjų?

— Čia tai jau kaskart vis sunkėjanti problema. Mažai atsiranda norinčių poilsio laiką paaukoti repeticijoms. Ypač sunku su jaunimu. Dauguma iš jaunuolių, kad ir norėtų vaidinti, netinka dėl darytos lietuvių kalbos tarimo.

— Ar daug šiame veikalė turite vaidintojų?

— Nemažai. Visas tuzinas. Bet užtai daro veikalą gyvą, nes vis keičiasi nauji veidai, kiti tipai. Neturi nuobodžių pasikalbėjimų bei ilgų monologų. Trumpai tarus, veikalas įdo-

grinėjant Lietuvos ir Sovietų S-gos karinę galybę. Vienas aspirantas paklausė pulk. Šurkų: — "Kokia prasmė Lietuvai išleisti tiek daug pinigų kariuomenei, nes visvien mūsų jėgos, gretinant su kaimynais, yra labai menkos?" Į klausimą atsakydamas pulk. Šurkus pasakojo apie menkas mūsų nepriklausomybės kovų savanorių jėgas, kurios laisvę iškovojė. Aiškino, jog jei nebūtų buvę savanorių, nebūtų buvę ir nepriklausoma Lietuva.

1940 metais bolševikams Lietuvą okupavus pulk. Antanas Šurkus, kaip ir daugelis kitų Lietuvos kariūnų, buvo išvežtas į Sovietų S-gą. Nemažai išvežtųjų buvo nužudyta. Pulk. Šurkus paliktas gyvas ir sovietų su nacių karo metu Maskvos radijo per lietuviškas programas nekartą paminėjo pulk. Šurkų, kurs narsiai ginęs bolševikinę tėvynę, įsijungęs į raudonąją armiją.

Pulk. Šurkus mirė Vilniuje, 1953 m. gruodžio 5 d. Nekrologuose bolševikai jį minėjo kaip "istikimą kompartijos sūnų ir karštą sovietinės tėvynės patriotą". Vienam Amerikos lietuvių laikrastyje buvo žinia apie pulk. Šurkus mirtį su prierašu, jog pulk. Šurkų pažinusių netiki, jog jis būtų buvęs nuširdus kompartijos sūnus.

Vieną ar kitaip bebūtų, bet pulk. Šurkus buvo laisvoje Lietuvoje parinkta asmenybė, tinkanti vadovauti atsargos kariūnų mokymui, o kaip ir kada jis pasidarė kompartijos sūnum, niekas dar nėra plačiau paaiškinti.

(Bus daugiau)

1937 m. per vasario 16 šventę prezidentas A. Smetona jį pakėlė į generolus, atleido iš karo mokyklos viršininko darbo ir paskyrė krašto apsaugos ministru. Tačiau, nelgai jis mūsų laidai viršininkavo. Buvo tai, sakyčiau, labai kuklus, nepasipūtėlis, viršininkas. Kai jis artindavosi į kariūnų mokymo aikštę, mokymui vadovavusis karininkas sukomanduodavo su kariška pagarba mokyklos viršininką pasitikti, bet pulk. Musteikis, mokyklos viršininkas, jau iš tolo ranka mosuodavo ir visiems girdimai sakydavo: "Nereikia, nereikia"... Net ir statutuose jam numatytos pagarbos nenorėdavo priimti.

Tiesioginis, atsakingas už mokymą, aspirantų kuopų viršininkas buvo bataliono vadas pulk. Antanas Šurkus. Į aspirantų klausimus jis atsakydavo labai lėtai, apgalvotai. Atrodė, kad jo žodžiais išreiškiamas tikras, neveidmainingas lietuvių tautos patriotizmas, bet gyvenimą pulk. Šurkus baigė Sovietų S-gos didvyriu.

1937 m. Lietuvoje lankėsi Sovietų S-gos maršalas Jagorovas, vėliau Stalino "čystkoje" nutestas už kontrarevoliuciją ir sušaudytas. Svečio garbei buvo Lietuvos kariuomenės dalinių parada. Žygiavome ir karo mokyklos auklėtiniai.

Tokio aukšto rango sovietų kario vizitas buvo gyva kalbų tema karo mokykloje, kartu na-

RAMOVENŲ PADEKA

L. V. S. "RAMOVĖ" Chicagos skyriaus ir D. L. K. B. Draugijos valdybos nuosirdžiai dėkoja padėjusiems ir prisidėjusiems surengti kultūrinę popietę žurn. "Karys" paremti, spalio mėn. 26 dieną.

Dail. Jurgiu Juodžiui už dailio ir gražaus paveiklo paaukojimą.

Jaunimo Centro Direktoriui Tėvui Borevičiui už salės nuomos 50 dol. sumažinimą.

Jonui Byanskiui ir sol. L. Naktulytei už meninės programos išpildymą.

mus, gyvas, žadas daug skanaus juoko atsilankiusiems. Ačiū, mielesis, už pasiteiravimą, bet mes turime tęsti repeticiją; 9 val. turime aplėisti šią salę.

Vėl pasigirdo skardus p. A. Brinkos balsas: — Tęsiame toliau repeticiją... Ten buvęs

Štutui už filmos "Practis j daburi" parodymą. Marquette delikatesen p. Žvinienei už didžiojo torto paaukojimą. P. Žvinienei jau visa cilė metų, kaip kasmet, paaukoja tortą žurn. "Karys" paremti. Brighton Bakery Mackevičiui už torto paaukojimą.

Balys radio ir T. V. už radio aparato paaukojimą.

Soplie Barcus radio šeimos, Margučiai, Lietuvių T. V., dienraščių; Drango ir Naujienų administracijoms už kultūrinės popietės skelbimą.

Pranui Grūdai už gražius geles stalams papuošti.

Nuosirdi padėka svečiams, atsilankiusiems ir visiems tiems, kurie kuo nors prisidėjo prie kultūrinės popietės surengimo žurn. "Karys" paremti.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BŪČIULIS

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga **ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS**
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tretiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

MADAME ELAINE
AMERICA'S GREATEST FERMOST PSYCHIC ANALYST & ADVISOR. — THE MIRACLE LADY OF CHICAGO
I guarantee success Where others fail
Remember the Bible days that God is the greatest healer and God gave me the power to help those who cannot help themselves. God wants you to be the really happy. Are you facing difficult problems? Poor health? Money or job troubles? Unhappiness, drink? Love or family troubles? Do you ever get lonely, unhappy, discouraged? Would you like more happiness, success and good fortune in life?
If you have any of those problems, or other like them, dear friend, then here is wonderful news — news of the remarkable new way of prayer that is helping thousands to glorious happiness and joy! And it will bring a whole new world of happiness and joy to you, and very quickly, too. So, don't wait, dear friend, you will surely bless this day. So, don't delay, consult Madame Elaine.
Don't compare me with cheap, common, ordinary imitators or impersonators. My work is with God. If there is God's help on this earth, you can find it through.
MADAME ELAINE Only
5932 So. Pulaski, 2nd Floor. By appointment only 767-3329

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA
TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liodzius, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žolėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJOS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapacinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJU LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Kafiškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kalrys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingšis, KUN, ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jassas, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00	\$4.00
13. Juozas Šveistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILĖRAŠČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėla Oriaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 238 psl.	\$3.00
18. Kipras Bileinis, TEROR IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končiaus, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl., angliskai	\$4.00
20. Pranys Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biograflja, 294 psl.	\$4.00
21. Stevasc Santvaras, AUKOS TAURĖ, Ivrška, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:
"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Quarterly dividends are very interesting
And what is most interesting about quarterly dividends is that it means more money for you. More Often. If you're interested, come to Midland Savings today.
Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

4 3/4%
PASSBOOK SAVINGS
Paid and Compounded QUARTERLY

5 1/4%
6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES
Paid Quarterly
\$1,000 MINIMUM

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:		trims mėnesiams	\$4.50
Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per 3 months. \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.		viename mėnesiui	\$1.50
10 cents per copy, 10 c. on Saturday		Kanadoje:	
Dienraščio kainos:		metams	\$18.00
Chicagoje ir priemiesčiuose		pusei metų	\$10.00
metams	\$18.00	viename mėnesiui	\$2.00
pusei metų	\$10.00	Užsienioose:	
trims mėnesiams	\$5.50	metams	\$21.00
viename mėnesiui	\$2.00	pusei metų	\$11.00
Kitose JAV vietose:		viename mėnesiui	\$2.50
metams	\$18.00	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	
pusei metų	\$8.50	Orderiu kartu su užsakymu.	

Vengrijos okupaciją prisiminus

Vengrijos tauta niekada neužmirš tos baisios dienos, kada Chruščiovo pasiūtos šarvuotos divizijos sutriuškino bandančius sukilti studentus, jauniukus, vyrus ir moteris. Ta nelaimoji diena Vengrijos tautai buvo 1956 m. lapkričio 4-jį. Tą dieną Vengrijos sostinės gatvėse liejosi nekaltų žmonių kraujas.

nizacijų vadovais, viešai pritarti tų organizacijų tikslams, o vėliau naudoti tas pažintis ir įstaigas toms pačioms organizacijoms naikinti, — labai jau nekultūringa. Sovietų policija tokius metodus vartojo rusų emigrantų organizacijoms griauti.

Isikalbėti ir redakciją, rašyti apie "bendradarbiavimo vienpusiškumą", o vėliau naudoti tos pačios redakcijos telefonus žmonėms kviešti į kito gastrolieriaus koncertą, — nesuderinama su kultūringų žmonių elgsenos principais. Nesistebėtume, jeigu bolševikas šitaip pasielgtų, bet kai panašiai elgiasi nuo bolševikų bėgęs mūsų tautietis, tai tenka stebėtis.

Zinoti, kad kiekvienas skautas, be priesaikos Dievui (aiškinama, kad tai turėtų būti ir Tiesai), dar prisiėkia ištikimai tarnauti ir Tėvynei, ir vis dėl to turėti drąsos politinio patyrimo neturintįs skautus kviešti į koncertą, kurį manipuliuoja Tėvynės priešai, — nėra toks jau didelis kultūros pažymys. Juk niekam ne paslaptis, kad Lietuvoje okupantas uždarė skautų centrą ir visus šios organizacijos padalinius, konfiskavo visą Lietuvos skautų turtą, uždraudamas bet kokį skautų darbą. O kiek skautų rusai išvežė prievartos darbams?!

Didelio kultūringumo nepardė žmogus, kuris nuomodamas salę, prisidengė pamaldumo skraiste ir žemiškais dalykais nesirūpinančioms kitatautėms seselėms nežodžio neprasitarė apie organizuojamo koncerto pobūdį ir svarbiausių organizatorių tikslus. Jeigu būtų viską pasakęs, tai salės, ko gero, būtų negavęs. Ją gavo tik pamelavęs. Bet melas yra nekultūringumo pažymys. Negalima meluoti artimiesiems ir bendradarbiams, negalima meluoti pasitikintiems ir viltis sudėjusiems žmonėms. Melu ir apgaule nepavyks išauginti jokio bendradarbiavimo. Pameluoti ir apgauti galima vieną kartą, dar galima ir antrą kartą, bet trečią kartą tik kvailį galima apgauti. Toks nekultūringas bendradarbiavimas toli nenuves.

Sovietų imperijos valdovų politiką sekusieji žmonės žino, kad rusai jokio kultūrinio bendradarbiavimo nenori. Tai tvirtina Rusijoje dirbusieji apdairesni laikraštinių ir JAV pasiuntiniai. Rusams reikalingas tik toks bendradarbiavimas, iš kurio jie galėtų pasinaudoti. Jie kalba apie bendradarbiavimą, kad galėtų naujai užmegztus ryšius panaudoti saviems tikslams; kad veltui galėtų išgauti mokslo paslapčių; kad suteiktos žinios jiems padėtų pavergti dar didesnę žmonių skaičių, o pavergtuosius galėtų laikyti dar stipresnėje priespaudoje. Kiekvieną bendradarbiuoją jie išnaudoja, kiek pajėgia. Kai įsitikina, kad iš to bendradarbio jau nebus daugiau naudos, tai jį pavaro.

Nemalonu, kad lietuvių tarpe atsirado keli toki bendradarbiai, kurie leidžiasi lietuvių tautos priešui išnaudoti. Reikia manyti, kad jiems nepavyks apgauti didesnio lietuvių skaičiaus.

še, kitus grūdo į kalėjimus ir gabeną į Sibirą vergų darbams. Lietuviai gerai prisimena rusų okupaciją Lietuvoje 1940 m. Okupavę svetimas valstybes rusai naudoja tuos pačius metodus, kuriuos jie naudojo ir Lietuvoje. Nakties metu darė areštus, grūdo į kalėjimus ir gabeną į Sibirą.

Vakarų diplomatai apsvaigę tytlejo, o plėčrusis komunizmas griebė svetimą valstybę po valstybės. Kelių metų laikotarpyje bolševikai prarijo Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją ir Vengriją. Paskutinė auka buvo Čekoslovakija. Prieš bolševikų vykdama tautų genocidą niekas nekėlė protestų, tik spaudoje pasirodė vienas kitas straipsnis.

Rimtų žygių prieš okupantą niekas nesitėmė — nei diplomatai, nei Jungt. Tautų Organizacija. Mes visi gerai žinome, kad komunizmas yra baisus šių laikų maras. Jis įvairiais pavidalais skverbiasi į kiekvienos svetimos valstybės vidaus santvarką, sukeldamas riaušes, sukilimus, blokadą. Vienintelis komunistų tikslas — tai be karo, pasinaudojant smūžiais, užgrobti svetimas valstybes, užvaldyti visą pasaulį. To komunistai siekia per pusę šimto metų. Bolševikų valdančios partijos vadai savo imperiją padidino prisigrobdami svetimų žemių. Stalinas pagrobė Lietuvą, Latviją, Estiją ir Lenkiją, Chruščiovas — Kubą ir Vengriją. Kosyginas — Čekoslovakiją. Dabar komunizmas siekia pasigrobti Afrikos valstybes. Kaip toli dar eis komunizmas — parodys ateitis.

Petras Morkūnas

ladieniais žmonės pripildo tą visą aikštę. Tuo tarpu Castel Gandolfo aikštėje telpa tikrai apie 40,000 žmonių. Prel. Jonušas pasakojo, kad dažniausiai visi žmonės nebesutelpa į Bazilikos aikštę.

SVEČIUOSE PAS LOZORAIČIUS

Kun. Jonušas mane vežiojo ten, kur aš pageidavau. Būnant Romoje, nutariau aplankyti Stasį Lozoraitį, kurį laiką besivadinsį prezidentu, ministeriu pirmininku, o dabar besivadinančiu diplomatinio šefu.

Stasys Lozoraitis gyvena gražioje rezidencijoje, bet jo gyvenimas nepavydėtinas, nuobodus. Aš žinau, kad nuobodulį kiekvienas išsiauginame, bet jam ten tikrai labai nuobodu.

Ponia Vincenta Lozoraitienė taip pat nuobodžiauja. Ji nusiškundė, kad jaunesnysis jos sūnus vedė ne lietuvaitę, bet kitatautę. Kitaip jis negalėjęs padaryti, nes Romoje lietuvaičių yra labai mažai. Šito dalyko aš nežinau, bet p. Lozoraitienės man buvo gaila.

Reikia pripažinti, kad abu Lozoraičiai dar gana gerai atrodė. Vizito metu kalbėjome įvairiais klausimais. Ponas Lozoraitis nusiškundė, kad senoji lietuviška gvardija nyksta. Brazilijoje Sao Paulo mieste buvęs Polištis mirė, Montevideo mieste buvęs ministeris Grauzinis taip pat mirė. Iš savo pusės pridėjus, kad šiais metais Chicagoje netekome dviejų lietuvių šulų, būtent Dr. P. Grigaičio ir veikėjo Juozo Bačiūno.

Lozoraitis, žinoma, jaunesnis už juos, bet jis jau lipa septintą dešimtį metų. Lozoraitis dar pridėjo:

— Kuraiti, palikai dar mūsų garbingą Balutį Londone... Malonu buvo juos visus prisiminti, nes aš visus pažinau asmeniškai. Keliaudamas po pasaulį visus buvau aplankęs. Tai buvo mūsų mažos tautos atstovai. Mūsų tauta pavergta, todėl atstovavimo darbas yra dar svarbesnis.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

ŠIŲ DIENŲ EUROPOS NUOTAIKOS

RASO DAN KURAITIS

XI. SKAMBIOS OPEROS

Šios kelionės metu Romoje praleidau 8 dienas. Atsisakęs važinėti su kitais turistais, turiau pasakyti, kad pradėjau nuobodžiauti. Laimė, kad porą vakarų turėjau progos pamatyti operas. Jeigu būtų kitokių operų, tai kiekvieną vakarą būčiau jas lankęs, bet buvo tikrai dvi — Aida ir Tosca.

Abi operos buvo labai įdomios ir gerai suvaidintos. Jos buvo dainuojamos atvirame danguje, tarp senovės Romos griuvėsių. Mūsų artistai lietuviškai pat yra stač šias operas. Jas esu matęs. Skirtumas, žinoma, didelis. Romoje vaidino ir dainavo artistai profesionalai, o lietuvių dainavo, kaip kuris geriausiai mokėjo.

Be to, čia buvo nepaprastai platus scenovaizdis, spalvingas, buvo keli baletai, daug vaidintojų. Aidoje buvo kuprunagariai, matėsi arklių lenktynės, o vienu metu ritosi keturių arklių dvirtis.

Yra 30,000 vietų po atviru dangumi, bet abu vakarus daugelis turėjo grįžti namo, nes negalėjo gauti vietos. Visos sėdynės buvo parduotos. Mano apskaičiavimu, apie trečdalis klausytojų sudarė turistai, bet operos klausėsi apie 20,000 vietinių italų. Daugiausia buvo jaunimas.

Žinoma, Romos operos klausytojų negalima palyginti su Amerikos operos lankytojais. Chicagoje į operas eina suaugusieji, rimti žmonės, o Romoje operos pasiklausyti suėjo

jaunieji. Italai mėgsta muziką. Italų muzika graži, visi ja susidomėję.

Reikia neužmiršti, kad italai yra temperamentingi žmonės. Jie džiaugiasi gražiai sudainuota daina, bet jie greitai ir supyksta, jeigu nepataiko į taktą. Supykęs italas pavojingas, bet jo pyktis yra trumpas. Jis dažnai pyksta be reikalo, tai ilgai netveria.

POPIEŽIAUS VASARVIETĖ

Vasaros metu popiežiai negyvena Romoje. Jie išvažiuoja į savo vasarvietę — Castel Gandolfo, kuri yra apie 40 kilometrų nuo Romos.

Prieš 31 metus buvau nuvažiavęs į Castel Gandolfo, o dabar ir vėl ten patekau. Ten mane lydėjo vienas Vatikano šveičaras, ir prelatas Antanas Karys, vadinamas "sargybinis Jonušas dirbęs Sv. Kazimiero kolegijoje.

Tais laikais popiežių Pijų XI nešė aštuoni nešikai, o jis ramiai sau sėdėjo aukso soste. Tuo tarpu dabartinis popiežius Paulius VI pats išėjo į balkoną ir, palaiminęs susirinkusius, 15 minučių kalbėjosi su atvykusiais žmonėmis.

Popiežius, atsakęs į klausimus, iššaukė 6 skirtingų tautų grupes. Popiežiai iššaukus, tos grupės atsiliepia, plodamos ir šaukdamos: — Viva papa! Nori pasakyti — Tegyvuoja popiežius!

Sv. Petro Bazilikos aikštėje telpa apie pusė milijono žmonių. Ne atostogų metu, še-

Taigi, kalnai žvelgia dienos metu į Angelių miesto lygumą, o nakties tamsumoje apgaubia milijonai spalvotų žiburių reklamų, kur palmių pavėsiose knibžde knibžda 7 milijonai gyventojų namuose, gatvėse ir kabakų paslaptingose vietose. Milžiniškas kaimas gražus, o ploto atžvilgiu didžiausias pasaulyje, lyg priligtų Lietuvos teritorijai.

Kalnai, kalneliai prašoka virš 8,000 pėdų. Tarp jų vingiuojasi lyg gvačių susuktieji keliai, iš abiejų pusių apsidinti amžinai žaliuojančia augmenija. Keliaja turistų tūkstančiai per milžinišką kaimą ir visuose keliuose nardo su puikiais limuziniais. Kaip minėjau, Angelių miesto aplinkuma kalnuota, o pats miestas ir žmonių gyvenami namai guli plokštumoje tarp kalnų ir jūros papėdės. Trys trečdaliai miesto gyventojų gyvena lygumoje, o vienas trečdalis kalnuose. Žiūrint saulėtą, skaidrią dieną pro namų langus iš aukštumos, nei matyti aukštieji San Bernardino kalnai pasistiebę į erdves žaliomis pušynais. Taigi, žmonių gyvenimas skęsta žaliuose miškuose ir miesto palmių alėjų pavėsiose.

Rodos, ten slypi paslaptys Hollywood'o kino žvaigždžių pastogėje. Taip — margas jų gyvenimas, lyg Vokiškųjų kaimo durpynuose vasaros karštą dieną išvirtęs rūpūžės pilvas... Ir jeigu daugiau pasizvalgytum po platią Hollywood'ą, jo paslaptingas apylinkes, Sunset Strip 77 ir garsų Beverly Hill's, tai sužinotum maris kino žvaigždžių gyvenimo paslaptis.

(Bus daugiau)

KAZYS SESUPĖ Iš Saulėtos Kalifornijos

(Tai ilgas Kazio Sesupės laiškas Antanui Gintneriui apie "Angelių miestą" ir bendrai apie Kaliforniją. Sesupė yra slapyvardis Kalifornijoje gyvenancio žurnalisto).

MIELAS BICIULI,

Šiandien turiu daugiau laisvų laiko, todėl nutariau peržiūrėti ankščiau ir dabar gautą korespondenciją. Ant stalo gulį krūva laišku. Žiūriu, šalia jų ir Tavo laiškas, rašytas birželio 1 d., o taip pat žurn. Vlado Mingėlos, filat. Biuletenio red. Eug. Petrusko, Mato Senkaus ir kitų. Paimu į rankas ir skaitau pakartotinai, jie visi prašosi atsakymo.

Taigi, būdamas geroje nuotaikoje, sėdu prie rašomos mašinėlos ir iš penkis plėkiu visiems laiškus. Atleisk melias, gal mano laiškas bus Tau neįdomus ir sieksniniai. Rodos, pastebėjai, kad aš mėgstu daug kalbėti, plačiai rašyti ir nieko apčiuopiau nepasakyti. Kaip kada savo mintis išbarstau baltime popieriuje, taip, kad net sunku skaitytojui susigaudyti ir surasti pagrindinę mintį. Bet kai ilgas laiškas, rašūnys, reportažas ir jame prisėta tūkstančiai žodžių, tai galima užtikti kai ką naučiau, ar ne? Todėl keliauju su savo plačiomis ir įvairiomis mintimis pas Tave iš saulėtos Kalifornijos į lietuvių "laikinąją sostinę" — Čikagą. Čia noriu šiek tiek Tave supažindinti su Los Angeles — Milžinišku Kaimu.

Čia toliau kalbėsiu apie Los Angeles

miestą, priemiesčius, jos plačias apylinkes, istorines vietas ir garsų Hollywood'ą. Plačiai nesileisiu aprašinėti istorinių vietų, bet duosiu apytikriai bendrus bruožus: kas yra gražesnio ir įdomesnio vadinamajame Milžiniškame Kaimu, kurį aplinkui supa milžiniški kalnai — kalneliai, dykumos ir vaismedžių sodai, o pati miesta — žydintieji medžiai bei dekoratyviniai krūmai.

MILŽINIŠKAS KAIMAS

Angelių miestą aš vadinu *Milžinišku Kaimu*, nes jį supa iš visų pusių kalnai ir slėniai su juose bujojančiais apelsinų, riešutų, greipfrutų ir avokadų sodais. Kiek atokiau — slyvų, vyšnių, obuolių ir kriaušių sodybos, o dar toliau — dykumų kryptimi — didžiausios pasaulyje vynuogių ir datulių plantacijos. Todėl iš lėktuvo žvelgiant, miestas pasipuošęs, lyg žaliu aksomu. Pats miestas gražiai išplanuotas ir turi švarias, plačias gatves. Šalia jų vis kyla nauji ir moderniški pastatai. Miesto vadovybė, inžinieriai ir architektai jo pakraščius ir senamiestį modernizuoja visais atžvilgiais, bet kažkodėl apleidžia garsųjį kino žvaigždžių centrą — Hollywood'ą, kur pagal nusistovėjusią tradiciją, pirmausia rinktinėi publikai bei vietos ir užsienių spaudos atstovams parodomas naujai sukurti filmų premjeros. Pirma kartą veikalo paleidimas į ekraną virsta tikra meno šventele, paralyžuojančia Hollywood'o bulvarė motorinių judėjimų ir susitelkusio smalsuolių minia tvarkant policijos.

Čia užimtų per daug vietos vidaus ceremonijoms aprašyti. Tad geriau tęsiu

savo ilgą pasakojimą apie Hollywood'o kino žvaigždžių pastogę — Angelių miestą, kurį supa žalia aplinka ir vakaruose Ramusis vandenynas; šiaurėje ir rytų pusėje driekiasi aukšti San Bernardino kalnai, o rytų pietuose — išdege lygumų plotai. Kalnuose prisilauko triušiai, ožiai, laukiniai šunys, kajotės, lapės, katės ir kitokie neuropietiški gyvūnai, rakūnai, opasai, joferiai ir t. t., o kaitriomis vasaros dienomis iš bruzgynų išlenda pasiūlydyti harkškuolės ir mažiau pavojingos gyvatės, kurias persekioja mangusai, savo žirkliniais snukiais sukeltvirčiuodami jas į gabalus.

LOS ANGELES SENAMIESTIS

Pats centras pastatų atžvilgiu nėra įdomus ir neduoda atvykusiems turistams gražaus vaizdo. Dauguma namų — seni ir apbeisti. Rytinėje dalyje driekiasi geležinių bėgių pyniava. Ten yra geležinkelio stotis, prisiglaudusi prie miesto rotušės aukštųjų rūmų. Iš čia keleiviniai ir prekiniai traukiniai rieda lygumon ir kalnų tarpekliais į visas Amerikos šalis. Senojo miesto miestą vakarinę bei pietinę rajono dalį savivaldybė jau nugriovė ir pastatė dangoraižius, moderniškus, aukštus namus — dangoraižius. Juose yra daugiausia valdinės įstaigos ir didžiųjų kompanijų kontoros. Šalia jų lygiuojasi modernūs pastatai — muzikos centras. Čia atvyksta daug įvairių vaidybos trupių — aktorių iš daugelio šalių ir jame rodomi spektakliai. (Jeigu nori pakliūti į kokį spektaklį, tai reikia prieš naktį ar daugiau užsisakyti bilietą. Toks maždaug reikalavimas iš muzikos centro

administracijos.). Dabar miesto centras gražėja. Griauina visoje apylinkėje senus namus ir stato naujus, moderniškus. Taip restauruojamas apelisas senamiestis. Šį darbą įtemptai vykdo miesto savivaldybė ir privačios biznio kompanijos. Kiekvienais metais kyla nauji moderniški pastatai, puošdami miesto centrą nauja architektūra. Savivaldybė yra užplanavusi statyti daugybę naujų ir modernių pastatų. Galvojama, kad po 10 metų laiko Los Angeles miestas gražiausias Amerikoje. Taip rašo amerikietiška spauda ir skelbia reporteriai per televizijas.

OBSERVATORIJA

Žvelgiu pro atvirą langą iš trečio aukšto į Hollywood'o aukštusius kalnus. Pačiame kalnagubryje stūkso observatorija. Baltas kaip sniegas apskritas rūmas, žalia, lietsargio pavidalo kepure apgaubtas. Virš šios mokslo tvirtovės stogo prasikieš ilgas teleskopas, kuris nakties metu žvalgoji į dangaus planetas: žvaigždes ir skriejančią aplinkui žemę, mėnulį. Nakties metu ši vieta dvelkia astronomų dar neišaiškintomis paslaptimis, kurios gražiai supa mėnesienoje spindinčias kalnų viršūnes. Vaizdas tikrai žavėtinas. Rodos, aukštieji kalnai, lyg Nerono laikų šaudyklės, lanku apjuostas iš šiaurės ir rytų pusės Angelių miestas. Gamtos išdėstyta išsisa kalnų virtinė tesiasi visu Pacifiko krantu ir dar toliau į rytų pusę, besidriekdama iki San Bernardino aukštų kalnagubrių, o į šiaurę link San Francisco, kelis šimtus mylių atsiremdami į gražią Oregono valstijos apylinkę.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telefonai: PRespect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikta antadieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 60th PLACE
Phone: RERepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikta susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
opomoteristą
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-9 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 8-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antrad., penktad. 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: GR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečdieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
2618 WEST 71st ST. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečdieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-9 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečdieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ndra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
10-12 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
3454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6196

J. KAIRYS

KAIP ARDOMA VAKARŲ VOKIETIJOS
PL BENDRUOMENĖ

Yra tikra, kad V. Vokietijoje veikianči PL Bendruomenė ne tik kad nesugebėjo apjungti visų lietuvių, gyvenančių V. Vokietijoje, bet kuo toliau, tuo daugiau ji netenka ir kadaise jai priklausiusių narių. Pvz., renkiant Tarybą 1962 m. rinkimuose turėjo teisę dalyvauti 2181 rinkikas; per sekančius rinkimus, t. y. po trijų metų, tik 1071 rinkikas, gi dar po trijų metų, t. y. 1968 m., pilnateisųjų narių tebuvo užregistruota tik 753. Turint galvoje, kad, kaip čia nukalbama, Vokietijoje gyvena keli tūkstančiai lietuvių, tai šitoki mažėjimą bene tektų jau laikyti Bendruomenės prasidėjusiu žlugimu.

Narių mažėjimo priežasčių būtų galima suminėti daug. Bet kas liečia sumažėjimą pilnateisųjų narių per paskutinius nepilnetis trejus metus, pirmoje eilėje yra kaltinta Bendruomenės Tarybos įvesta taip vadinama narių registracija, daug kieno vadinama skriningu, ir netvarkingai praveisti rinkimai į vietos Tarybą praėjusių metų lapkričio 23 d.

1. Narių registracija

1967 m. balandžio 2 d. Bendruomenės Taryba priėmė naują statutą, kuris buvo tų pačių metų lapkričio 16 d. registruotas vietos atitinkamame teisme. Įsigaliojęs statusas buvo išsiuntinėtas nariams susipažinti. Sįsįs, dama jį savo nariams, Munchene apylinkės valdyba įdėjo ir pareiškimo lapus. Be kitų dalykų, jį prašė užpildyti šiuos lapus "dviejuose egzemplioriuose ir pasirašytus tuojau pasiųsti arba asmeniškai įteikti" jai. "Užpildant pareiškimo lapą, kiekvienas išrašo visus savo šeimos narius: vyras žmoną ir

Tel. Ofiso: 847-5900; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezal, Med. Bانداز. Speciali pagalba koloms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRespect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leldimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

GRADINSKAS
SPALVOTOS TV
PRASIDEDA NUO
\$199.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1596
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPa,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarūs: Pirmadieniais 7 r. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVENUE
CHICAGO, ILL. 60620

vaikus...". Pagal ją, po "1968 m. kovo mėn. 31 d. pilnateisiais nariais bus laikomi tik tie, kurie raštu bus pareiškę, kad ir toliau nariais pasilieka".

Kiek žinau, šitai buvo padaryta ir visose kitose Bendruomenės apylinkėse ir seniūnijose.

Kadangi statute yra kalba tik apie pareiškimų padavimą ir jį registravimą į apylinkių narių sąrašus dar nepriklausiusiems Bendruomenei bei, geriau pasakius, naujiesiems nariams (žiūr. 2 str.), bet nei žodžio apie jau nuo seniau Bendruomenei priklausiusius narius bei nuo seniau įsiregistruotus į atitinkamas apylinkes ar seniūnijas, tai prieš šio statuto įsigaliojimą priklausę Bendruomenei kai kurie nariai laikė ir tebelaiiko tokių reikalavimą neteisėtai ir jiems neprivalamu. Kad jie buvo bei dar tebėra Bendruomenės nariais, tokias žinias galėjo suteikti atitinkamos apylinkės ar seniūnijos. Jei statuto projektotojai bei jo priėmėjai — Taryba — būtų galvojusios apie kokius nors pareiškimus seniesiems nariams, tai būtų kokia nors forma apie tai pasisakę. Pagaliau naujo statuto paskelbimu nebuvo įkurta kokia nors nauja Bendruomenė.

Šitoki parėdymą Bendruomenė vadovaujį žmonės motyvavo visai. Bet pagal Garbės Teismo sprendimą, liečiantį rinkimus ir dabartinę Tarybą, paskelbtą PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijoje (1969 m. vasario 16 d., nr. 2/109, psl. 7-77), vietos krašto vyriausybė, kurios ribose yra Bendruomenės buveinė, tepasitūliusi valdybai tesuregistruoti savo narius (žiūr. punkt. 10). Kad jį būtų nustatę ir pareiškimų formą suregistruoti jį, iš sprendimo nesimatoma. Be to, jį negalėjo šitojo ir padaryti, nes priklausymą Bendruomenei ar išstojimą iš jos ir narių kitas teises nustato tik Bendruomenės statusas.

Protestuodama dėl tokio reikalavimo Stuttgarto apylinkė, girdėjau, buvo žadėjusi net išstoti iš Bendruomenės visai. Tokių siekių pradininkas bene bus p. Lozoraitis, kadaise be jokio teismo pagrindo laikė save einančiu pareigas valstybės prezidento ir ministrų pirmininku, o vėliau taip pat neteisėtai įsikabino į taip vadinamą Lietuvos diplomatinės tarnybos šefystę. Kovai prieš Vlišką jis turėjo sau ir talkininkų, o ypač iš tautininkų pusės bei jų artimųjų. Į šią kovą aktyviai įsijungė ir frontininkai po savo išstojimo iš šio komiteto. Be to, čia tenka dar pasakyti, kad Lietuvos laisvinimo pretekstu PLB bene manoma padidinti ir savo lėšas. Tokia išvada bene tektų padaryti iš vieno pasikalbėjimo su p. Barzduku (žiūr. "Lietuvių Dienos" 1962 m. lapkričio mėn., psl. 5, stulp. 2, priešp. pstr.). Pvz., be kitų dalykų, jis sako: "Finansų klausimas aktualus, nes bendruomenė, palikta be pinigų, kitiems pasirinkus riebesnius kąsnius, negali atlikti jai tenkančių gyvybinių uždavinių".

Kas buvo anie kiti, kurie tada buvo pasirinkę riebesnius kąsnius, p. Barzdukas neišvardijo. Jei jis turėjo galvoje Vlišką, tai labai klaido. Tada Vliškas disponavo tokiais menkais kąsniais, jog kadaida tekdavo atsisakinėti net nuo dienpinigių. Neatrodė, kad ir dabartinis Vliškas disponuotų kažkokiais riebiais kąsniais, nors ir mirusieji įvesti jį jį.

Taigi, reikėtų kalbėti ne apie Lietuvos laisvinimo įjungimą į PLB bei, geriau pasakius, ne apie Vliško likvidavimą, bet apie jo stiprinimą ir žmonėms, ir lėšomis. Gi dabar, kai jame dalyvauja net ir frontininkų globojamieji mirusieji, tai padaryti nesudarytų jokių sunkumų. Tereikia tik geros valios.

2. Rinkimai į B-nės Tarybą
Kaip Europos ir kai kurios USA spaudos skaitytojai žino (Plačiau apie tai žiūr. "Europos Lietuvis" 1969 m. nr. 31, psl. 3-4, ir "Naujienos" 1969 m. nr. 202, psl. 1 ir nr. 203, psl. 3), 1968 m. pabaigoje įvyko rinkimai į PL Bendruomenės Tarybą V. Vokietijoje. Jie praveisti labai netvarkingai; yra grubiai sulaužyti Rinkimų nuostatai. Šitokie rinkimai buvo apskusti Bendruomenės Garbės Teismui. Bet pastarasis patvirtino juos. Padarė tai bylos nagrinėjimo bei jos sprendimo dieną, neturėdamas jokių raštiškų duomenų apie rinkimų pravedimą (Rinkimų komisijos protokolų ir kt., kurie, sprendžiant skundus, turėjo byloje būti taisyti), o tik pagal plikus ir net prieštaraujančius rinkimų komisijos pirmininko pareiškimus. Be to, Teismo pirmininkas ir vienas narys per šiuos rinkimus, t. y. per rinkimus, kurie buvo apskusti, įėjo į Tarybą. Taigi, iš trijų teisėjų, du — pirmininkas ir vienas narys — sprendė savo byla. (Atrodė, tokių dalykų nerastumėm

Brighton Parkas
ORGANIZACIJŲ VEIKLA

Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros Klubu balius su dovanomis, geru orkestru, vaiešmis ir kitais pajvairinimais įvyks šeštadienį, lapkričio 8 d. Vycių salėje, 2455 W. 47 St. Prasidės 7 val. vakare. Klubas maloniai kviečia visus narius ir gerbiamus svečius gausiai atsilankyti. Nesigailėsite.

Chicago Našlių Našliukių Draugiško Klubo susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 14 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Prasidės 8 val. vakare. Nariai ir norinti įstoti kluban kviečiami atvykti. Yra svarbių reikalų aptarimui. Taip išgirsime valdybos pranešimus iš įvykusio banketo. Vieton komisijos visus pasiruošim darbus atliko valdyba, kuri pateiks susirinkimui apyskaitą.

Praeitais susirinkimas buvo skaitlingas ir pirmininkės Marytės Neberiezės gražiai praveistas. Į klubą išrašė šie nauji nariai: Anna Pulkis, Pefras Butkus, Estelle Pukulis, Anna Ba-

nei pas laukinius, nei bolševikijoje).

Pažymėtina dar, kad savo pirmoje sesijoje ir netvarkingai praveistais rinkimais išrinkta Taryba buvo išskelusi šį klausimą ir, žinoma, rinkimus aprobavo, nors jau ir iš Garbės Teismo sprendimo motyvų tiesioginiai ir netiesioginiai plaukia išvada, jog rinkimai yra praveisti netvarkingai.

Taigi, šitai yra su V. Vokietijoje veikiančia PL Bendruomenė.

PLB ir Lietuvos laisvinimas

Kiek teko pasekti ir kitų kraštų Bendruomenės, ir jos nėra apjungusios visų lietuvių gyvenančių anuose kraštuose, nepažėgia atlikti savo tiesioginių uždavinių ir kuo toliau, tuo daugiau silpnėja. Bet nežiūrint į tai, PLB siekia į savo rankas paimti ir Lietuvos laisvinimo darbą, kurį visą laiką dirba Vliškas. Jos tokias pastangas bene tenka laikyti siekiu likviduoti šį komitetą visai. Tokių siekių pradininkas bene bus p. Lozoraitis, kadaise be jokio teismo pagrindo laikė save einančiu pareigas valstybės prezidento ir ministrų pirmininku, o vėliau taip pat neteisėtai įsikabino į taip vadinamą Lietuvos diplomatinės tarnybos šefystę. Kovai prieš Vlišką jis turėjo sau ir talkininkų, o ypač iš tautininkų pusės bei jų artimųjų. Į šią kovą aktyviai įsijungė ir frontininkai po savo išstojimo iš šio komiteto. Be to, čia tenka dar pasakyti, kad Lietuvos laisvinimo pretekstu PLB bene manoma padidinti ir savo lėšas. Tokia išvada bene tektų padaryti iš vieno pasikalbėjimo su p. Barzduku (žiūr. "Lietuvių Dienos" 1962 m. lapkričio mėn., psl. 5, stulp. 2, priešp. pstr.). Pvz., be kitų dalykų, jis sako: "Finansų klausimas aktualus, nes bendruomenė, palikta be pinigų, kitiems pasirinkus riebesnius kąsnius, negali atlikti jai tenkančių gyvybinių uždavinių".

Kas buvo anie kiti, kurie tada buvo pasirinkę riebesnius kąsnius, p. Barzdukas neišvardijo. Jei jis turėjo galvoje Vlišką, tai labai klaido. Tada Vliškas disponavo tokiais menkais kąsniais, jog kadaida tekdavo atsisakinėti net nuo dienpinigių. Neatrodė, kad ir dabartinis Vliškas disponuotų kažkokiais riebiais kąsniais, nors ir mirusieji įvesti jį jį.

Taigi, reikėtų kalbėti ne apie Lietuvos laisvinimo įjungimą į PLB bei, geriau pasakius, ne apie Vliško likvidavimą, bet apie jo stiprinimą ir žmonėms, ir lėšomis. Gi dabar, kai jame dalyvauja net ir frontininkų globojamieji mirusieji, tai padaryti nesudarytų jokių sunkumų. Tereikia tik geros valios.

lakas, Bernice Skirmantienė, Julia Siliis ir Ursulė Jakaitis. Visi priimti gausiu delyų plojimu. Raštininkės Marytės Urbelis protokolais valdybos, banketo ir pikniko rengimo komisijos pranešimai priimti su pagyrimu. Piknikas gerai pasisekė.

Susirinkimą užbaigus vyko draugiškos vaišės. G. Joniko orkestrui grojant smagiai pasišokta iki vėlomos. Be to, su daina ilgiausių metų, orkestrui pritariant, atšventėme Petro Bellons gimtadienį.

Amerikos Lietuvių Piliėčių Pašalpos Klubo metinis balius neblogai pasisekė. Jurgio Joniko orkestrui grojant, visi smagiai pasišokė ir draugiškai pasisvečiavo. „Daugelis laimavo gražių dovanėlių. Tai buvo tarsi vienos didelės lietuvių šeimos pasilinksminimas. Tik gaila, kad mūsų klubo pirmininkė ponja Adela Burba šiuo laikotarpiu serga ir negalėjo į balių atsilankyti. Baliaus komisiją sudarė Bernice Zengulis, Martha Masulis ir Jonas Didžgalvis.

Praeitą klubo susirinkimą pravedė vicepirmininkas A. Jusas. Atsistojimu pagerbtas miręs narys Juozas Balis ir jo šeimai pareikšta užuojauta. Raštininkės Rožytės Didžgalvienės protokolais, valdybos bei baliaus komisijos pranešimai priimti vienbalsiai. Buvo aptarti ir kiti svarbūs reikalai.

Kitas klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 16, Hollywood salėje. Nariai-rės prašomi nepamiršti, nes šie metai jau greit baigsis, tai turime gražiai užbaigti. A. Jusas

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros Klubas rengia tradicinį metinį balių, kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 8 d., Vycių salėje, 2455 W. 47th St. Pradžią 7 val. vak. Bus gardžių užkandžių, veiks turtingas baras, geras orkestras šokėjams. Rengimo komisija ir Valdyba kviečia visus narius ir neres ir visą lanksmąją publiką dalyvauti.
M. Urbelis, rašt.

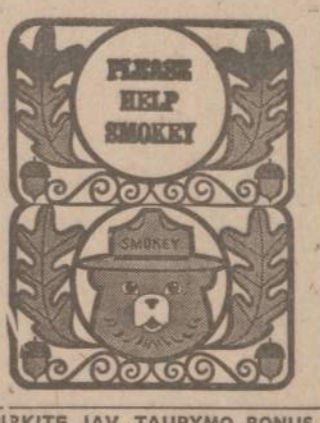
— Upytės Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 7 dieną 8 val. vak. Vengeliauskienės svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Visi nariai prašomi dalyvauti. Kviečia J. Baličas, rašt.

— Chicago Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubo eilinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 6 dieną, 8 val. vak. Vengeliauskienės salėje, 4500 So. Talman Ave. Nares prašome atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus truputis vaišių.
E. McNamee, nut. rašt.

— Eržvilko Draugiško Klubo susirinkimas įvyks trečdienį, lapkričio 5 dieną 8 val. vak. Vengeliauskienės salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Bus užkandžių.
E. McNamee, nut. rašt.

JURGIS J. DUDONIS
Gyv. 1627 So. 49 Ave., Cicero
Mirė 1969 m. lapkričio mėn. 3 d. 7:20 val. po pietų, sulaukęs 75 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Radviliškio parap., Karčiūnių km.
Amerikoje išgyveno 56 metus.
Paliko nuiludę: žmona Stella, sūnus Bruno, dukta Sylvia Hoffman ir vyras John, 2 anūkės — Christine Marie ir Judith Ann, broliis Stasys Dudonis ir žmona Ann su šeima, gyv. Boloit, Wisc., velionio brolio ir sesers vaikai.
Priklausė St. Ceciliaus Soc.
Kūnas pašarvotas Vance koplyčioje, 1424 So. 50 Avenue, Cicero.
Laidotuvės įvyks penktadienį spalio 7 d. 9:00 val. rytą bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Jurgio J. Dudonio gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paguttinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuiludę lieka:
Žmona, sūnus, dukta, anūka ir broliis.
Laidotuvės Direktorė Jean Vance. Tel. OL 2-5245.

Laidotuvė įvyks penktadienį spalio 7 d. 9:00 val. rytą bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Jurgio J. Dudonio gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paguttinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuiludę lieka:
Žmona, sūnus, dukta, anūka ir broliis.
Laidotuvės Direktorė Jean Vance. Tel. OL 2-5245.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Lankamumo arba lūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapiai papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS),
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYNIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorij
Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VIŠOSE MIESTO DALYCE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Lietuvių Foto Archyvo Komiteto nariai ir rėmėjai, sėdi iš kairės į dešinę: Juzefa Jokubauskienė, John Evans (pirmin.), Al. Rūgytė (ir kun. Alg. Kezys, S. J. Stovi; Nijolė Vengrienė, Birutė Briedienė, Eglė Vilutienė, Jurgis Janušaitis, Dana Kurauskienė ir St. Semėnienė. Nuotrauka V. Noreikos

Idomus humoro ir muzikos vakaras

Spalio 22 d. Jaunimo centro visos patalpos buvo užpildytos kultūrinėmis pramogomis, susirinkimais ir posėdžiais. Didžioji salė rinkosi Lietuvių Foto Archyvo rėmėjai į archyvo komiteto suruoštą humoro ir muzikos vakarą. Publikos prisirinko pilna salė ir prie vaišingai paruoštų stalų nesimatė tuščių vietų.

Atsidarius scenai, širdingu žodžiu svečius pasveikino didis lietuviškos pasveikimo rėmėjas, Lietuvių Foto Archyvo komiteto pirm. John Evans. Jis čia pristatė žymesnius svečius ir rėmėjus. Programai vadovauti išėjo akt. Eglė Vilutienė, kuri gražiu žodžiu papasakojo L. P. Archyvo reikšmę ir tikslus bei išpareigojimą pakilti mūsų ateities kartoms dokumentinius filmus. Šio intensyvaus ir sudėtingo darbo ėmėsi minimas archyvas, kuris jau turi susukęs nemažai filmų iš mūsų gyvenimo ir kultūrinės veiklos.

Tesdama programą, vedėja pakviečia rašytoją Al. Baroną. Publikai visuomet jį mėgsta ir priima nuosirdžiu plojimu. Ir šį kartą susirinkusieji nebuvo apvilti, nes savo eilėraščių, pritaikytais šiandieniniams gyvenimui, pralinksmino susirinkusius.

Programai besikeičiant, scenoje pasirodė publikos taip pat mėgiamas trio: smuikininkas P. Matukas, violončelistas P. Armonas ir pianistas M. Motekaitis. Už gražiai išpildytus muzikos dalykus publika atsidėjo gausiais plojimais.

Programos pabaigoje scenon išėjo dramos aktorius K. Veselka, kuris perteikė rašytojo L. Dovydeno romano ištrauką "Klemento dūdos". Akt. Veselka scenoje jautėsi "kaip namie" ir ištrauką pasakojo iš

atminties su aktorišku sugebėjimu. Ilgas pasakojimas, lyg viso romano skaitymas sklido iš scenos, o salėje buvo taip tylu, jog net įsukosėjimas ar lėkštes garsas įdomaus pasakojimo nesutrūkdė.

Po programos vaišių ruošėjos ir archyvo rėmėjos salėje rūpestingai vaišino savo pagamintais užkandžiais svečius. Tarp stalų mažesni skubančios A. Rūgytė, B. Briedienė, Perrey, Jokubauskienė, N. Vengrienė, M. Peteraitienė, St. Semėnienė, o prie gaisvos stalo vikriai sukosi J. Mackevičius.

Žurn. Jurgis Janušaitis, šio archyvo veiklus propagandistas, gerai pravedė archyvo dovanų paskirstymą. Jis visuomet sielojasi archyvo darbais ir lėšų telkimu. Savo trumpame pranešime aiškino Foto Archyvo reikšmę ir skatino remti jį darbais bei lėšomis. LFA komiteto suruoštas humoro ir muzikos vakaras praėjo su geru pasisekimu. Programa buvo įdomi ir kondensuota. O komitetui dalis atpildo — gausius svečių atsilankymas, kurie vienu, kitu doliu parėmė archyvu reikalingų aparatų ir kitų priemonių įsigijimą, kad būtų galima pagaminti dokumentinius filmus apie lietuvišką kultūrinę veiklą bei išsklaidinti mūsų žmones.

Baigiant keli žodžiai apie didžiausią LFA "kaltininką", foto menininką Algimantą Kežį, S. J. Jiis yra šio archyvo įkūrėjas ir vedėjas, meniškai savo sugebėjimus įdeda į filmo ir foto darbą. Tai svarbiausioji šio archyvo ašis. O visas humoro ir muzikos vakaras taip ir praėjo be jokio "spyciaus". Matosi, jog kun. Kezys daugiau myli savo pamėgtą darbą, negu prakalbas.

Juozas Slajus

HOME INSURANCE
Call: Frank Zepolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
PRIIMAME UŽSAKYMUS AUTOMOBILIAMS
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

DAŽYMAS
Pigiai dažau kambarius, valan kilimus ir baldus.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
GENERAL WAREHOUSE
We have several openings for general warehouse. Excellent starting salary. Many company paid benefits.
Apply in person or call
D O N
439-5880

MATHESON SCIENTIFIC, Inc.
1850 GREENLEAF
ELK GROVE VILLAGE,
ILLINOIS 60007

AUTO DEALER
Looking for Volkswagen DIAGNOSTICIAN
R. L. MARQUARDT
44 No. LARAMIE
Ask for RAY STAHL
379-4400

WAITERS
Experienced, steady, nites, Mr. SOKOL
THE CORK RESTAURANT AND LOUNGE
3555 W. DEMPSTER
SKOKIE

AUTO MECHANIC
Volkswagen dealer looking for MECHANIC
R. L. MARQUARDT
44 No. LARAMIE
Ask for RAY STAHL
379-4400

BUSINESS CHANCES
Biznio Progros

GROCERY STORE
Very busy neighborhood. S. Side on 51 under L. Station. A bargain at \$3,500. -Call CHRIS
536-9048

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

PARDUODAMOS plunksnų duknos, pagalvės ir lovos baldiniai. Galima nusipirkti apynių. 3150 So. Emerald Ave, Tejimas iš šono, rūsų.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai
PARDUODA 3 KAMBARIŲ BALDUS, spalv. T.V., stereo ir siuvamą mašiną. Skambinti po 6:30 v. vak. 625-7380

— Lapkričio mėnesio 9 d. 2 val. p. p. Chicago Savings and Loan Ass. patalpose 6245 So. Western Ave., Chgo., šaukiamas LKK Savanorių susirinkimas. Be turiningos dienotvarkės, bus įdomi dienos aktualijomis, akademiko Jono Dainausko paskaita. Visi skyriaus nariai iš pareigos, o nenariai — pasinaudoti proga įstoti nariais — kviečiami susirinkime skaitlingai dalyvauti. Susirinkime bus priimami nario mokesčiai.
Skyriaus Valdyba

→ Visi kaip vienas ateinantį sekmadienį, lapkričio 9 d. būkime Jaunimo Centre Anglijos Lietuvių Klubo rengiamoje Literatūros ir muzikos šventėje. Pirmą kartą Chicagoje asmeniškai dalyvaus poetas Vladas Šlaitis ir rašytojas Jonas Kuzmickis - Gallius. Pradžia 2:30 val. po pietų. Prašomė neveluot. Bilietai dar gaunami Marginiuose ir prie įėjimo. (Pr).

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGA OFISO TARNAUTOJA
ARBA TARNAUTOJAS
Lengvas darbas, geras atlyginimas
Reikia suprasti angliškai.
Kreiptis į
Naujienas, 1739 So. Halsted St. Tel. HA 1-6100

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

FRANKIŲ SANDĖLIO MAŠINISTAS
HELIAARC LYDINTOJAS, LYDINTOJŲ MOKINIAI
Didelė alga patyrusiam žmogui, kuris moka dirbti. Šios progos duoda geresnį negu paprastai atlyginimą. Turi mokėti skaityti ir rašyti angliškai.
FEEDER CORP.,
4429 JAMES PL., MELROSE PARK, ILL.
North and Mannheim area.
343-4900 or 261-2997

PRESSMEN
VERTICAL PRESS
FRINGE BENEFITS. GOOD HOURLY RATE
Call or see MR. GEO. PILLER
CARL GORR COLOR CARD CO.
4242 W. Fillmore 638-1400

TAILOR
FULL TIME DAYS
Salary open.
All company benefits.
MONTGOMERY WARD
YORKTOWN SHOPPING CENTER
BUTTERFIELD RD. & HIGHLAND AVE.
LOMBARD, ILL.

WERNER KENNELLY COMPANY
is seeking executive secretary in sales.
Pershing Road at Wabash CALL
W. P. SALMON
VICE PRESIDENT SALES
for interview
943-7711

MAINTENANCE MAN
for small office and factory.
Good benefits.
Unusual opportunity for right man. Call
248-9700

AUTO BREEN VOLKSWAGON
needs porter. Must be dependable and possess a valid drivers license. Experienced preferred but not necessary. See Mr. Chaloupka or Mr. Rehorr.
BREEN VOLKSWAGON
5th & Roosevelt Rd., Maywood, Ill. 345-0330

MACHINE REPAIR
Are you a reliable individual interested in a career with an expanding company? If you are this person and have mechanical and electrical knowledge, here is opportunity you have been waiting for.
Excellent pay. Top benefits. If you interested in getting ahead with a fast moving company.
Call ROLLIN HURLBUT, 547-8415

3-M BUSINESS PRODUCTS SALES, INC.
An Equal Opportunity Employer
MECHANICS
Top opportunity for men with mechanical ability or will train if mechanically inclined. Work is varied and interesting. 5 day 44 hour week plus overtime. New plant, bus transportation available. Profit - sharing, paid group insurance for employees and other company benefits.
WM. W. MEYER & SONS, INC.
8261 ELMWOOD AVE.
SKOKIE
IN 3-5127 or
RO 3-4990 evenings and Sundays.

TOOL ROOM & MACHINIST
Excellent steady job. Good wages, near transportation. Profit - sharing, excellent company benefits.
BOGNER ENGINEERING CO., INC.
1837 BUSSE HIGHWAY
DES PLAINES, ILL.
775-7266

CONSTRUCTION TIMEKEEPER
General contractor needs experienced man to manage field office job located in Homewood, Ill. Experience a must.
Call Mr. ROBINSON at 789-8241

TYPIST CORRESPONDENT
Position in our correspondent dept. — Calls for an experienced and accurate typist.
Who can also compose letters. Pleasant office. World wide Protestant organization.
Call for app't
456-6116
Personnel Dept.
COMPASSION, INC.
7774 W. Irving Pk. Rd., Chicago

EXCELLENT IMMEDIATE OPENING — SECRETARY
EXPERIENCED, DICTAPHONE
Good Typist, age no barrier. Advancement opportunities. Fringe benefits. Steady position.
Call Mrs. SPINNER
LA 1-2333

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIMS DRAUDIMO REIKALAIMS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIJŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK
rajone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai.
VILLA - WEST,
135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai. TELEF. 349-0600

BEVEIK NAUJAS 4 modernių butų mūras, 3 po 4 ir 7 kambariai, 59 ir Kedzie apylinkėje.
MAISTO KRAUTUVĖ Brighton Parke.
DU PO KETURIUS, medinis ir garas. Vienas butas su baldais, antras tuščias. 42 gatvė ir Rockwell. \$13,500.

ŠIMAITIS REALTY
INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

Šimkus Real Estate
NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

GREITAS IR TVARKINGAS VISOKIAUSIŲ NUO SAVYBIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS. Be to šioje kontorėje daromi ir lūdimai vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitokli blaikai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išmokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj).
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE
WALTER RASK, prezidentas
9727 So. WESTERN AVE.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787
Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamė kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie atelnančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIAI PASISEKIMĄ BIZNYJE

SKAITYK PATS IR PARGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS